

GABAW: SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

KA LAJANG AI: *Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam*

ISBN: 978-1-927468-16-6

COPYRIGHT © 2009 Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of Project L.A.M.B.S. publications, Myanmar.

Matsing: Chyum Laika daw ni yawng hpe Dr. Ola Hanson gale da ai Jinghpaw Chyum Laika kaw na mahta da ai. Ndai “ * ” kumla madun da ai Chyum Laika daw ni hpe chyu sha KBC kaw nna bai dip shapraw ai Ga Shaka Ningnan Kabu Gara Shiga Chyum Laika kaw nna mahta da ai.

First Printing: December 17, 2009

Second Printing: March 7, 2012

Buga Hpung kata hta shadawn sharam hte dip shapraw ai.

MALAWM

GA NHPAW	6
1. ANHTE A WA	13
2. WA A MYIT RA AI LAM	14
3. WA JAW AI LU SHA	15
4. WA A MARA RAW DAT YA AI LAM	16
5. WA A WOI AWN AI LAM	16
6. SHALAWT DAT AI ANHTE A WA	17
7. N GUN ATSAM HTE HPUNG SHINGKANG RAWNG AI ANHTE A WA	18
GA HPUNDIM	26

Appendix:

A. Mahkri shawn ai lam	26
B. Myit hkawn yu na lam	27
C. Kahtap nna hti matsing na Chyumga ni	28
D. Sape majing a akyu hpyi hkrang	35
E. Matsing na hte bai myit sumru ka na matu	36

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

Madi shadaw ai lam:

Ndai *SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM* ngu ai Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam ka ai laika buk gaw Hkristu hpe kam sham sai sape langai a sak hkrung lam hta hkan nang hkan sa shadik shatup ra ai lam ni hpe asan sha chye na hkawn hkrang lu hkra ka lajang da ai laika buk rai nga ai majaw, kam sham ai Hkristan ni yawng n yit n hprai la hti ging ai laika buk rai nga ai.

Rev. Marip Kum Awng

Myitkyina Ginwang Hkalup Hpung Ginjaw (Amu Madu)

.....

Ndai laika buk gaw, Hkristu a hpang hkan kaja sape majing tai wa lu na matu, lakung lakap jahkum ya ai hte lam madun matsun karum ya lu ai laika buk langai rai nga ai.

Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam (sh) Dr. James Paul Humphries gaw Jinghpaw Wunpawng sha ni hpe tsawra nna, ap nawng nga ai sasana Sara langai re. Ngai hte 1998 ning kaw nna hku hkau chye hkat sai hte sasana magam bungli hta mahkrum madup law law nga ai Sara Kaba langai rai nga ai law.

Hkristu hta,

Rev. Dr. Hkalam Samson

K.B.C (Amu Madu)

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

1. Yaw Shada Lam

Ndai laika buk kaji gaw, Hkristu a sape ni makam masham hkrun lam hta sak hkrung hkawm sa ai ten, n gun la, lam madun, karum lu na hpe yaw shada let ka lajang dip shapraw dat ga ai. Hkristu hta kamsham sai sape langai, grau nna rawt jat kung hpan wa na lam hta chye na da ra ai lam ni hpe sharin achyin, lam madun, lakung lakap jahkum ya ai laika buk kaji rai nga ai. Hkristu gaw kamsham ai sape wa kaw nna, htani htana ngang grin ai asi si ai hpe mu mayu nga ai. Ndai laika buk kaji hpe hti hkaja ai a majaw, Hkristu Yesu a hpang hkan kaja tai wa na hpe anhte myit mada ga ai. Karai Kasang a mungdan a matu hkying jahkum la nna, pru sa let kaga masha law law hpe sape shatai lu ai, magam bungli galaw na masha ni hpe Hkristu gaw tam nga ai.

2. Ga Gale ai lam

Ndai laika buk kaji hta English hte Jinghpaw ga lahkawng yan hte ka da ai hpe mu lu na re. Ga gale ai lam hta English kaw nna Jinghpaw de ga si shagu hpe ading tawk byan ai hku n re ai sha, a hkyak madung yaw shada lam, lachyum ni hpe n shamat jashai kau ai sha, shakut nna byan da ga ai. Hpa majaw nga yang kalang marang English ga si hpe Jinghpaw ga hku nna, htap htuk manu, lachyum rawng chye na mai na hku byan la yak ai gasi ni mung nga nga ai. Dai majaw ndai laika buk hpe hti ai shaloi nkau ni a matu nhkawn hkrang ai lam ni mung nga na re. Raitim, Chyum laika hte matut mahkai shingdaw let akyu hpyi nna hti hkaja ai rai yang n dai mungkan sak hkrung lam hta na teng man ai mungga hpe tam sawk la lu na re.

3. Chyeju dum ai lam

Marai langai hkrai galaw ai amu gaw ngut kre na nloi nga ai, dai majaw karum shingtau ai shingdep shingtau ni hte magam bungli hpe rau jawm galaw yang gaw ngut kre awng dang lu nga ai. Karai Kasang lam madun ai hte lawu de na karum shingtau la ai manaw manang ni hpe grai chyeju dum nngai.

Lahi Yaw Htung	- Translator
Mahka Hkawn Ja	- Editing & proof reading
Maji Ja San	- Typing & proof reading
Kumbau Naw Awng	- Computer & Layout Technician
Bummyang Hkaw Win	- Translator & Editor

Grau nna, *Rev. Dr. Maji La Ja, Rev. Dr. Hkalam Samson, Rev. Marip Kum Awng* ni hpe mung shanhte a ndai laika buk kaji hpe hti jep matsun madun hpaji jaw la ai a majaw alak mi grai chyeju dum nngai. Ndai laika buk gaw anhte a myit masin hpe hkra shangun ai zawn, nang hti ai wa a myit masin hpe mung hkra lu u ga akyu hpyi ya dat ga ai. Karai Kasang a hpung shingkang dan hkung wa lu u ga.

Hkristu a mayam wa,

Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam

GA NHPAW

Kasa ni a aten na sape ni gaw, akyu hpyi ai lam ahkyak dik ai hpe chye na ma ai. Dai gaw, hpaji byen-ya hte kam sham myit lu la mayu ai wa a matu, Karai Kasang hte matut mahkai nna Karai Kasang a nsen hpe na lu na lam langai sha re hpe mung chye na ma ai. Akyu hpyi ai atsam a majaw sape ni a sak hkrung lam hte shanhte hkrum katut ai mayak manghkang, shanhte a makau e nga ai masha ni a sak hkrung lam ni yawng mung galai shai wa ma ai. Dai majaw, *akyu hpyi ai atsam gaw yawng mayawng hpe galai shai lu nga ai* hpe sape ni atsawm chye na ma ai. Yuda amyu masha ni a matu Hebre htunglai hte labau hta e akyu hpyi ai lai ladat amyu hkum hkra nga malu ai. Dai ni na aten du hkra Yerusalem mare hta mung, “**Yawn madai shakum**” (**Wailing Wall**) ngu ai akyu hpyi na laksan shara langai mi naw nga ai. Dai shara hta e kam sham ai ni sa nna akyu hpyi ma ai.

Madu Yesu a aten hta, Yuda masha ni nawku htingnu hte kahtawng na tara jawng ni hta lani mi masum lang akyu hpyi ma ai. Madu Yesu nan mung Kawa hte aten law law matut mahkai akyu hpyi ai hpe sape ni a man e kasi madun galaw dan lai wa sai. Akyu hpyi ai lam gaw Kawa Karai Kasang a myit ra ai lam hpe chye hkra tam ai rai nna, dai gaw grai ahkyak ai lam, ta tut madun lai wa sai. Akyu hpyi ai lam gaw grai ahkyak ai lam Yesu nan sape ni hpe shi a sak hkrung hkawm sa ai hku nna madun dan lai wa sai. Madu Yesu gaw, shi a hpang hkan ai ni yawng akyu hpyi nna sak hkrung hkawm sa ai ni tai na, myit mada ra sharawng nga ai. Sape ni hpawng chyawm nna Karai Kasang a mungga hpe madat ai shara, nawku daw jau ai shara, kaga sape ni hte rau hpawng nna

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

akyu hpyi ai shara, dai zawn re ai shara hpe “**Akyu hpyi ai Nta**” ngu shamyng ma ai (Mahte 21:13).

Lani mi hta sape ni gaw akyu hpyi ai hte seng nna grai ahkyak ai ga san langai Yesu hpe san ma ai. Yesu gaw, masha law law hpe akyu hpyi na lam tsun ai hpe sape ni law law lang na yu ma ai. Raitimung, shanhte kaning rai akyu hpyi na n chye nna myit ung ang nga ma ai (Luka 11:1). Yesu sape ni hpe akyu hpyi ga langai sharin ya sai, dai gaw dai ni mungkan ting chye chyalu “Yesu sharin ya ai akyu hpyi ga” rai nga ai.

Ndai laika buk kaji hta, Yesu Hkristu gaw shi sape ni hpe akyu hpyi ai hte seng nna, kade ahkyak ai, kade lachyum rawng ai lam ni hpe kata lam tsun sharin da ai hpe sang lang dan mat wa na re. Yesu sharin ya ai akyu hpyi ga hta, anhte akyu hpyi ai shaloi gara hku, kaning re ai lam ni hpe madung tawn nna, hpyi ra na hpe kasi madun sharin ya nga ai.

Shawng ningnan e, ndai sharin ai lam hta rawng ai ga lamyi nkau mi a lachyum ni hpe atsawm sha shawng tau hkrau chye na da ra nga ai. Dai ni hpe hkrak chye na ai shaloi she, Hkristu hte matut mahkai akyu hpyi nna sak hkrung ai lam hta kung hpan wa na hpe myit mada nngai.

Akyu hpyi ai lam: hpyi nem ai ga, Karai Kasang kaw shatawng shada nna hpaw tsun dan ai ga, akroi anoi hpyi lajin ai ga, myit mada ai lam: *Lachyum bung ga:* matut mahkai ai lam, nawku sit shang ai, lajin laroi ga, hpyi nem ga, hpyi lajin ga.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

Matut mahkai ai lam: lai nsam shapraw ai, hpaw tsun dan ai hte madat ai, myit lu ai lam, myit shingran ni hpe httinglet hkat ai, *Lachyum bung ga:* htet shana dat ai, shapoi dat ai, htawn shana dat ai, matut ai, shaga hkat ai, jahta hkat ai, mung jahta ai.

Ndai ga lamyi lahkawng a lachyum hpe yu nna, akyu hpyi ai ngu ai gaw, Karai Kasang hte ading tawk matut mahkai ai lam rai nga ai. Manang langai hpe matut mahkai shaga hkat ai hte maren re ngu nna chye na mai nga ai. Htunglai zawn re ai akyu hpyi ai lam law law nga ai. Dai lam ni hta, Yesu Hkristu hte ngang kang ai kanawn mazum ai lam nga nna, tsawra myit hte hpring ai myit masin kaw na prut pru wa ai akyu hpyi ga gaw kaja dik ai rai nga ai. Anhte gaw Karai Kasang hta e kam hpa manoi manat nna jung noi nga ai hpun lakung ni zawn rai nga ai (Yawhan 15:4). Ndai kanawn mazum matut mahkai ai lam kaw na, myit marai nden ja ai myit hte galu kaba kunghpan ai lam hpe lu la nga ai. Hpun langai a lakung lakyng ni gaw asi si ya nga ai zawn, dai ni a majaw dai hkai da ai hpun mung tsawm htap nga ai.

Madu Yesu shi a sape ni hpe sharin ya ai akyu hpyi ga a shingdu labau ni hpe hti sawk yu ga.

*Mahte 6:5-15 “*Nanh te akyu hpyi myit yang, sawt ai masha ni zawn hkum rai myit! Shanht e gaw masha shagu shanht e hpe mu lu mu ga, tara jawng ni hta, mare lam mashe ni hta tsap nga nna akyu hpyi nga na tsaw nga ma ai. Nanht e hpe ngai teng teng tsun made ai gaw, shanht e tinang a shabrai lu la manu ai. Rai timung nanht e mahtang*

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

akyu hpyi ai shaloi, nta kata gawk de shang nna, chyiningka hpe la da nhtawm, myi hte n mu lu ai nanhte a Kawa kaw hpyi mu; n dan n leng ai hku galaw ai amu hpe mu lu ai nanhte a Kawa gaw, nanhte hpe bai htang jaw na marin dai.

Nanhte akyu hpyi ai shaloi maigan masha ni zawn lachyum n pru ai ga ni tsun kahtap htap hkum rai myit, dai maigan masha ni gaw shanhte galu galang akyu hpyi ai majaw, shanhte a hpara ni madat ya na zawn nawn nga ma ai. Nanhte chyawm gaw shanhte hte hkum bung nga myit, nanhte a Kawa gaw nanhte hta hpa ra nga ai hpe chye ya nga chyalu rai nga ai. Dai rai nna nanhte ning ngu akyu hpyi mu:

*Sumsing lamu na anhte a Wa e,
Na a mying nsang chyoipra nga lit ga,
Na a mungdan du wa ru ga,
Lamu tang hta na a myit dik nga ai hte maren, ga ntsa e mung dik lit ga law.
Anhte hta ra ai lusha, dai ni anhte hpe jaw mi;
Masha ni anhte hpe shut ai mara, anhte raw kau ya ai zawn, anhte a mara hpe mung raw kau ya mi;
Agung alau nga ai de anhte hpe n sa shangun ai sha, n kaja ai lam hta na shaw la mi law,
(N gawn tawa hpe hkang ai ahkang hte hpung shingkang arawng sadang gaw, htani htana nang hta anga nga u ga law) Amen.*

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

“Nanhte gaw masha ni nanhte hpe shut hpyit ai mara ni hpe raw kau ya myit yang gaw, sumsing lamu na nanhte a Kawa mung, nanhte a mara ni hpe raw kau ya na myit dai. Rai timung nanhte gaw masha ni shut hpyit ai mara hpe nanhte n raw kau ya myit yang gaw, nanhte a Kawa mung, nanhte a shut hpyit ai mara hpe n raw kau ya na myit dai.

Sape ni hte masha law law hpe Yesu gaw “A-lu ai Tara” hkaw tsun ngut ai hpang, tinang a htingbu jinghku ni hte kanawn mazum hkrum katut wa ai shaloi, kaning rai htang na hte kaning rai akyu hpyi na lam hpe mung matsun sharin ya nu ai. (*Mahte 5:41) “*Bai nang hpe adip arip di nna mai langai mi rai gun sa shangun ai wa hte rau mai lahkawng naw hkan sa u.*” Kahtap nna mai langai bai hkawm jat na hpe Yesu tsun ai. Madu Yesu a aten hta Roma uphkang du gyi ni Yuda masha ni hpe dip sha ai aten rai nga ai. Dai gaw, Roma hpyen la langai gaw tinang gun ra ai lit hpe Yuda masha kadai hpe raitim, mai mi hpai shangun mai nga ai. Ndai hku galaw ai gaw, Yuda masha ni a matu madang grai jahkrat kau hkrum ai lam rai nga ai. Ndai zawn galaw hkrum ai hta na sharin la na lam hpe Madu Yesu shanhte hpe sharin ya sai. Tinang a myit masin hpe galai shai kau let, shawng hkawm kau ai mai mi gaw galaw ra ai hpe galaw ai rai nna, bai hkawm jat ai mai mi hta e, tinang a hpyen wa hpe jinghku wa hku shatai la ai lam rai nga ai. Dai majaw sharawng shara hte hkawm jat na hpe tsun sharin da nga ai.

Bai jat nna, hpyen wa hpe tsawra ra na lam sharin ya wu ai. Israela masha ni gaw hpyen law law e wang da hkrum ma ai. Dai hpyen ni gaw shanhte a lamu ga, sutgan, dik nna Israela amyu mat

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

mat hkra shamyit kau mayu ai ni rai ma ai. Hkristu tsun ai gaw, shanhte a hpyen ni hpe tsawra na lam aja awa tsun ai. Karai Kasang gaw tara agyi daju rai nga nna, ladaw da ai aten du ai shaloi lam shagu hpe tengman ai hte maren daw dan ya na rai nga ai (Mahte 5:43).

Dai aten hta ra kadawn ai masha ni hte, matsan mayan re ai ni law law hpe krum kadup nga ma ai. Kadai wa gaw teng sha ra kadawn ai, kadai wa gaw gumhpraw lu na matu masu nga ai, ngu ai hpe ginhka lu na yak ai aten ni mung rai nga ai (Mahte 6:1-4). Matsan mayan ni hte ra kadawn ai ni gaw galoi mung aten shagu nga nga ai lam Yesu shi sape ni hpe tsun sai. Nawku hpung de hpang ai hte rau, sape ni gaw matsan mayan ni hte ra kadawn ai ni hpe gawn lajang karum ai sasana magam bungli ni hte hpung hpe tau let, woi awn nna nawku hpung hpe gaw de hpang wa sai (Kasa 6:1-6).

Nawku htung hta sawt ai masha law law mung nga ma ai. Dai masha ni gaw, wenyi sak hkrung ai lam hpe hkaw tsun ma ai, rai timung shanhte a sak hkrung ai lam gaw, shanhte sharin achyin ai lam hte nhtan shai ai hku rai nga ai. Madu Yesu dai zawn re masha ni hpe tsun ai gaw, shanhte nan n lu gun ai, n lu hkan ai lit hpe masha wa a shingma hta mara ya ai lam re, nga nna tsun sai. Dai zawn re ai masha ni aten shagu, shara shagu hta nga nga na rai nna, masha law law na lu u ga, nsen ja ja hte akyu hpyi ma ai, rai timung shanhte a akyu hpyi ga hpe Karai Kasang madat ya ai n rai. Shing re ai masha ni hpe sadia maja nga na hte shanhte a gunglau ai lam shagu hpe mung koi yen lu na, a maja nga na hpe Yesu tsun da nga ai (Mahte 6:5-8).

Ndai sharin achyin ai lam ni gaw shinggyim masha ni myit ai lam hte nhtan shai nga ai. Hkristu gaw, akyu hpyi ai a majaw hkrum katut wa ai mabyin ni hpe hkap la tsawra wa lu na hpe madi madun ai lam rai nga ai. Hkristu a man de sit shang nna akyu hpyi ai shaloi, bai hkawm ra ai deng mi hpe sharawng ai hte hkawm lu na, tinang a hpyen wa hpe tsawra lu na, matsan ai ni hte ra kadawn ai ni hpe tsawra wa lu na, dik nna nawku htung a sawt ai masha ni hpe du hkra tsawra wa lu na rai nga ai.

Akyu hpyi ai lam gaw, sape ni hte Karai Kasang a lapran e grai laklai ai matut mahkai htingrat ai lam langai rai nga ai hpe Yesu tsun ai. Shim ai shara hta hpyi ai akyu hpyi ga hpe Karai Kasang gaw adan aleng nan mahtai jaw na rai nga ai. Kuning re ai shara hta e mung akyu hpyi lu nga ai, rai timung lachyum n rawng ai ga ni hpe kahtap tsun tsun re ai hku nna akyu hpyi ai lam hpe koi ra nga ai. Dai zawn re ai akyu hpyi ga hta sape langai a myit masin kata na yan pru wa ai tsawra myit n rawng nga ai. Akyu hpyi ga law law tsun na ahkyak n rai nga ai, myit masin kata na pru wa ai ga hpe she Karai Kasang madat ya nga ai hpe myit dum ra nga ai. **Machyi shim ai shara, akyu hpyi gawk, akyu hpyi bum** ni gaw akyu hpyi na matu kaja dik ai shara rai nga ai hpe Hkristu sape ni hpe kasi madun dan sai. Mungkan a kasu kabrawng re ai shara ni, maji magu re ai nsen ni hte tsan ai shara rai ra ai. Madu Yesu masha hte hka nna Yerusalem mare hpe mada mu lu ai tsanlun bum de lung nna law law lang shi hkrai sha akyu hpyi ai lam hpe galaw wa sai. Madu Yesu aten law law shi hkrai sha (sh) myit kap dik ai sape nkau mi hte rau akyu hpyi ai lam hpe galaw wu ai.

Sharin achyin ai lam law law hta na, Madu Yesu sape langai a san wa ai ga san hpe ahkyak madung dat nna htai ya wu ai. Dai ga san gaw, “Madu e, anhte kaning rai akyu hpyi na rai ta? Sumsing lamu e nga ai Wa gaw kaning re ai anhte ni a ga hpe madat ya na rai ta? Kaning re ai ga hte hpyi ra na ta?” Shaloi Madu Yesu sape ni hpe akyu hpyi ga hpe sharin ya wu ai. Dai akyu hpyi ga hpe dai ni mungkan ting lang nga ai “Madu Yesu sharin ya ai akyu hpyi ga” ngu ai rai nga ai

Yesu sharin ya ai akyu hpyi ga hta, sape ni a kyu hpyi sak hkrung lam hta chye na da ra ai ahkyak madung lam (7) nga ai.

ANHTE A WA

Anhte a akyu hpyi ga hpe Kawa Karai Kasang hpe myit maju jung madung dat nna hpang ra ai. Karai Kasang hpe **Anhte a Wa** ngu nna hkring dat shaga dat ai gaw, shi hte anhte kanawn mazum hku hkau ai lam, grai ni htep ai lam hpe tsun dat ai lam rai nga ai. Shi a mying nsang hpe hkungga ai hte shagrau ai myit rawng ra nga ai. Yesu a myit kraw kata hta Kawa Karai Kasang hpe aten shagu myit dum nna shara jaw da nga ai. Kabu gara shiga laika ting hta Kawa Karai Kasang hte seng nna sharin shaga da ai lam law law mu lu ga ai. Sape ni Yesu hpe “Sumsing lamu na Wa hpe anhte e madun mi” ngu nna tsun ai shaloi, “Nanhte ngai hpe mu yu ai wa gaw, Wa hpe mu yu nu ai”, ngu nna tsun wu ai. Yawhan 14 hta e Kawa Karai Kasang hta aten shagu noi nga na lam anhte hpe tsun da nga ai. Yawhan 15 hta e, Kawa Karai

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

Kasang gaw tsabyi sun madu rai nga ai. Kasha Yesu hte, anhte hpe shalan shabran ai hte atsam jaw ya ai Chyoi pra ai Wenyi hpe dat ya ai Kawa mung shi rai nga ai.

Sumsing lamu mungdan a lam hpe anhte a myit hta ayan myit sumru nga ra ai. Ndai mungkan mungdan a lam n rai. Mahte laika hta lam lahkawng hpe madung dat tsun da nga ai. Langai gaw, Meshia Hkawkhan a lam rai nna, lahkawng gaw, Hkristu hku nna mungkan ga de du wa ai Karai Kasang a Mungdan lam rai nga ai.

WA A MYIT RA AI LAM

Karai Kasang **Wa a myit ra ai lam** dik wa na matu anhte akyu hpyi ra ai. Anhte a sak hkrung lam shi a myit ra hte maren byin na matu, Karai Kasang hta e yaw shada ai lam hte hkyen lajang da ai masing gaw sumsing lamu hta e nga chyalu rai nga ai. Anhte gaw shi a sape ni rai nga ai hte maren, dinghta ga e asak hkrung ai ten hta nan, dai hkyen lajang da ai masing hte maren sak hkrung hkawm sa na grai ahkyak nga ai. Myit ra lam hpe shaprut ya ai anhte a myit masin hpe hkang shakut ai gaw anhte hkrum katup ai majan yawng hta kaba dik, yak dik rai nga ai. Anhte a myit ra (sh) Karai Kasang a myit ra hkan na i? Shi a myit ra gaw, nye a sak hkrung lam a matu tengman ai lam re, ngu nna kam sham ai myit ngai hta nga ai kun? Hkye hkrang la ai lam ngu ai gaw, tinang a myitra hpe sat kau nna, shi a matu sak hkrung ai lam rai nga ai. Hkristu hpe Hkyela Madu ngu nna hkap la

lu ai manu hpe atsawm n chye ai majaw, dinghta ga hta hkrum kadup ai lam hta, tinang myit hpe dang lu na grai shakut shaja ra nga ai. Hkristu hpe lu la ai jahpu manu hpe atsawm sha chye na ai shaloi, anhte a myit ra hpe dip sat kau na loi nga ai. Hkristu hpe hkap la sai anhte gaw shi hta e masha ningnan ni rai nga saga ai. Hkristu a marang e Karai Kasang a myit masin hpe anhte a kata e lu la saga ai. Anhte gaw shi a shangun ma, kunhting kaja ni rai ga ai. Kasa Pawlu tsun shadum ai hta, shani shagu anhte a myit ra hpe dang kau ra ai, shing n rai yang dai myit gaw anhte hpe Karai Kasang a myit ra hte maren sak hkruning ai kaw nna, mungkan hpe madung dat ai sak hkruning lam de woi sa mat wa na rai nga ai. Tengman ai lam hta ngang ngang kang kang tsap nna hkawm sa wa ra ai (I Kor 15:31).

WA JAW AI LUSHA

Shani shagu na lusha gaw shinggyim masha a matu ra ahkyak madung langai rai nga ai. Hkum hkrang a matu lusha ra kadawn ai hte maren, wenyi a matu mung wenyi lusha ra nga ai. Ndai daw gaw Karai Kasang shi a Israela amyu masha ni hpe sumsing lamu na **mana muk** jaw sha ai lam hte htawng madun dan nga ai. Karai Kasang a sum kata hta tawn da ai muk gaw, Karai Kasang dai sum hta nga nga ai ngu ai lachyum rai nga ai. “Ngai gaw asak muk rai nga ai.” nga nna, Yesu ndau sai. Hpang gara nga ai wenyi ni a matu Hkristu gaw sha na muk hte, lu na ntsin rai nga ai (Yawhan 6:35, 48). Madu a shana shat sha ku hta, Yesu muk hpe ahkyep nna jaw

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

sha ai gaw anhte a matu shi a hkum hpe ahkyep, za kau hkrum na re ai lam sape ni hpe myit dum, myit hprang hkra galaw ai lam rai nga ai.

WA A MARA RAW DAT YA AI LAM

Mara raw dat ai lam hpe tsun du wa ai shaloi, lam lahkawng hpe madung dat ra nga ai. Langai gaw anhte hpe Kawa Karai Kasang mara raw dat kau ya ai lam hte, lahkawng ngu na gaw, anhte shada da a lapran e mara raw dat hkat ai lam rai nga ai. Anhte yawng hta e n hkum tsup ai, mara galaw chye ai, yubak arawn alai nga shajang ga ai. Dai arawn alai gaw anhte shada da a lapran e mung, Karai Kasang hte mung, shut shai ai lam hpe shabyin nga ai. Anhte a myit masin lungpa hpe Hkristu a asai hte kashin shatsai kau ai lam nga ra ai. Hkristu gaw anhte a shut hpyit ai mara ni hpe raw dat ya ai hte maren, anhte shada da shut hpyit ai lam ni hpe mung mara raw dat hkat ya ra nga ai (II Kor 2:10)*. Mara n raw dat ya ai lam gaw langai hte langai a lapran e shakum hkumba madin nga wa nna, nawku hpung ngu ai Hkristu a hkum hkrang a myit hkrum kahkyin gumdin, lahkrip ra ra rai nga ai hpe jahten ayai kau lu nga ai.

WA A WOI AWN AI LAM

Karai Kasang gaw sagu rem wa rai nga ai hte maren, shani shagu na anhte a sak hkrung lam hpe shi **lam woi** ya nga ai.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

Shi a lam woi matsun ai hta anhte hkan nang ra nga ai, dai lam gaw anhte hpe agung alau lam yawng kaw nna lawt kawt shangun nga ai. Agung alau gaw anhte hpe wang shinggrup da nga ai. Satan a yaw shada ai lam gaw, anhte kataw nna hkrat sum mat na matu rai nga ai. Satan gaw hka bra na matu mara tam ai wa rai nga ai. Shinggyim masha gaw yubak aru arat tai wa na matu Adam yan Ewa hpe Satan gaw gung lau wa sai. Dai agung alau hte Madu Yesu hpe gunglau wa sai. Dai hte maren Hkristu a sape nang hpe mung dai zawn gung lau na rai nga ai. Anhte a myit masin kata e gasat gala ai majan pa hta shang nna anhte hpe tengman ai lam kaw nna tsan mat hkra galaw na rai nga ai.

SHALAWT DAT AI ANHTE A WA

Satan gaw anhte a myit mada ai lam ni hten run mat nna, a sum jaw kau na hpe ra sharawng nga ai. Dai majaw anhte akyu hpyi yang, “N kaja ai lam hta na shaw la mi law” ngu nna hpyi ga ai. Anhte a sak hkrung, hkawm sa, shamu shamawt ai lam ni hta Karai Kasang ra sharawng ai hku n re ai sha, sak hkrung hkawm sa ai ten ni mung law law rai nga ai. Satan gaw shani shagu anhte hpe jahten sharun, gin hka sat shamyit kau na matu tam nga ai. Ndai lam ni kaw na lawt lu hkra anhte shakut ra nga ga ai. Karai Kasang a karum la ai a majaw sha, n dai agung alau ni kaw na tawt lai lu na rai nga ai. Hkristu gaw Satan a up hkang ai kaw na, yubak e anhte hpe gyit hkang da ai lam ni hta na hkye mawai, shalawt dat ai wa rai nga ai. (Mahte16:18) hta tsun da ai hte maren

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

katsan ga na chyinghka ni Kawa Karai Kasang a atsam hpe dang manga kau lu na n rai. Karai Kasang a kasha ni anhte garai n tai shi ai ten hta, anhte gaw mungkan ga hpe up ai wa a kasha ni tai lai wa sa ga ai. Ndai wa gaw anhte shinggyim masha ni hpe si ai ngu ai hte gyit hkang tawn da ai wa rai nga ai. Rai tim, Hkristu a asai hte ndai zawn re hpyen ni a lata na anhte hpe shalawt la sai rai nga ai.

N-GUN ATSAM HTE HPUNG SHINGKANG RAWNG AI ANHTE A WA

Anhte a Wa gaw, anhte a n-gun atsam hte hkawm sa sak hkrung na hpe ra sharawng ai n rai. Shi a n-gun atsam hte hkawm sa na hpe ra sharawng nga ai. Lam shagu hpe lam woi sharin ya lu ai chyoi pra ai Wenyi hpe dat ya na matu Wa kaw e ngai hpyi na we ai nga nna Yesu tsun sai. Shi a hpung shingkang dan hkung na matu n rai, Kawa Karai Kasang a hpung shingkang dan hkung na matu she rai nga ai. Shani shagu anhte gaw Chyoi pra ai Wenyi e n-gun atsam jahpring ya ai hpe hkam la ra ai. Chyoi pra ai Wenyi a atsam hte sak hkrung hkawm sa ai hpe sharin la ra nga ai. Si ai kaw nna jahkrung sharawt dat ai dai Wenyi nan nanhte hta e shanu nga na re nga nna Yesu tsun da nga ai. Dai Wenyi hta anhte rai nga ga ai majaw Kawa Karai Kasang a hpung shingkang hpe shadan jahkung, shakawn kungdawn lu nga ga ai. Ngai, ngu ai hte asak n hkrung ai sha, Hkristu hte sak hkrung ai lam de galai shai nna a sak hkrung hkawm sa wa lu nga ai.

Madu Yesu gaw ndai akyu hpyi ga hpe “**htani htana prat dingsa anga nga u ga, Amen.**” nga nna hpung dim dat da nga ai. Karai Kasang hpe hpa hte mung n shadawn lu nga ai. Ningpawt n nga, jahtum n nga ai Wa rai nga ai. Ndai hku nna kadai rai ti mung Karai Kasang a man de akyu hpyi sit shang mai nga ai. **Amen** ngu ai gaw, “Madu a myit hte maren dik tup wa u ga,” nga ai rai nga ai. Ndai gaw chyahtum chyalai myit mada ai lam rai nga ai.

Akyu hpyi ai lam a ahkyak madung gaw mara raw dat ya ai lam rai nga ai. Hkristu a sape langai hku nna sak hkrung ai lam hta, anhte shada lapran e, dinghpring ai lam hte san seng nga na ahkyak nga ai. Nang manang wa hpe kaning rai kanawn mazum, kaning re ai myit jasat hte manang wa hpe hku hkau ai gaw, na a akyu hpyi ga hpe Karai Kasang madat ya na, n madat ya na ngu ai hte gindun nga ai. Kasa Peteru gaw ndai lam hte la kap nna, madu jan madu wa lapran kanawn mazum ai hte akyu hpyi ai lam matut mahkai nga ai hpe adan aleng sadie jaw da nga ai. *Dai hte maren, lasha ni e, chye chyang ai hku hkan nna, n-gun kya ai hkum hkrang ngu ai numsha hte rau kanawn mazum nga mu: nanhte a akyu hpyi ai ga gang kau ya ai n hkrum myit ga, nanhte hte maren asak a sali wunli akyu lu la na ni hpe zawn, shanhte hpe hkungga lara di mu* (*I Petru 3:7*).

Anhte a akyu hpyi ga hpe gang kau ya lu ai, shingdang kau ya lu ai lam law law nga ai hta na, anhte hte ni htep dik ai ni hpe gara hku kanawn mazum ai, tsun shaga ai lam ni gaw kaba dik ai dingbai dingna rai nga ai. Arawn alai gaw n-gup aga hta grau ja nga ai.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

Anhte Yesu sharin ya ai akyu hpyi ga hpe, alang lang tsun, hti shakrai na matu Yesu anhte hpe sharin ya ai n rai. Anhte akyu hpyi nna hkawm sa ai sak hkrung lam hta kasi yu la nna, masat lungpa shatai let hkan nang hkan sa na matu sharin ya ai rai nga ai.

Nawku hpung gaw akyu hpyi ai n-gun atsam hpe atsawm chye na mu mada nga ai. Shamai shatsai ai lam hte shalawt dat ai lam hpe lu la shangun nga ai. Akyu hpyi ai a majw, htawng hta e rim sharen da ai ni a matu htawng chyinghka hpaw ya dat lu nga ai. Si ai ni hpe akyu hpyi ai hte jahkrung sharawt ai lam hpe galaw lu nga ai. Akyu hpyi ai hku nna masha ni hpe dai Madu a magam amu hta myit shatawng shang lawm, gun hpai na matu atsam jaw ya nga ai. Akyu hpyi ai lam gaw kam sham ai sape marai hkum dek a sak hkrung hkawm sa ai lam a hkridun rai ra ai. Karai Kasang a nsen hpe anhte shani shagu na ra nga ai. Yesu a sak hkrung ai lam hta mung, sumsing lamu na Kawa Karai Kasang hte matut mahkai ai lam gaw, akyu hpyi ai lam langai chyu sha rai nga ai. Anhte a sasana magam amu galaw ai lam hta mung akyu hpyi ai gaw, Karai Kasang anhte hpe tsun shaga, lam matsun, jaw ya ai Karai Kasang sharawng awng ai mahkrun rai nga ai. Htung lai ladat hku nna mung, htung lai ladat n re ai hku nna mung akyu hpyi mai nga ai.

Nawku htingnu gaw “Akyu hpyi ai nta” ngu nna anhte hpe adan aleng tsun da nga ai. Dai shara hta e sape ni hkrum zup, hpawng de, matut mahkai ai shara rai nga ai (Mahte 21:13). Nawku htingnu gaw machyi ai ni shamai shatsai lu u ga, sharen da hkrum ai ni hpe shalawt dat ai hkrum u ga, Karai Kasang a myit ra

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

ai lam hpe adan aleng chye lu na matu, kam sham ai ni lusha gam akyu hpyi ai shara rai nga ai.

Kam sham ai sape shagu gaw akyu hpyi ai lam hta kasi kaja tai ai ni rai ra ai. Grau kaba ai ningshawng ai lit lu magang, akyu hpyi ai aten grau nga ra magang rai nga ai. Akyu hpyi na matu aten law law jaw lu magang grau kaja magang rai nga ai. Karai Kasang kaw nna chyalai hpaji byengya hpe hpaw lu ai zaw gaw, akyu hpyi ai lam ngu ai zaw langai hte chyu sha rai nga ai. Anhte hta e ra kadawn ai lam nga shagu Kawa Karai Kasang kaw hpyi nna, nhpwaw n-ya re ai hkum tsup ai chyeju lu la na lam, Yesu gaw anhte hpe tsun dan da sai (Yaku 1:5).

Madu Yesu a galu dik ai akyu hpyi ga hpe Yawhan 17 hta mu lu nga ai. Ndai gaw Hkinjawng Agyi wa a akyu hpyi ai ga rai nga ai. Dai akyu hpyi ga hta, Madu Yesu gaw shi a matu hte shi hkrum katut na lam hpe hpyi wu ai. Dai hpang e, shi a sape ni, kam sham myit hta n-gun ja nga nna, shi hta e langai sha htani htana rai nga na matu, hpang jahtum e gaw, sape ni hkaw tsun nna kam sham ai sape tai wa na anhte yawng a matu akyu hpyi ya sai. Yesu akyu hpyi ai lam hta, shi gaw Kawa Karai Kasang hte langai sha rai nga ai hte maren, anhte yawng mung Karai Kasang hta langai sha rai nga lu na matu hpyi wu ai. Kam sham ai sape ni yawng gaw myit hkrum, lahkrip ra ra hte sasana magam amu hta jawm bungli galaw nga ai hpe mungkan masha ni mu wa na ahkyak nga ai. Ndai lam hku nna chyu sha Kawa Karai Kasang a hpung shingkang arawng sadang hpe shadan shadawng lu nga ai. De a marang e, Sumsing mungdan e Karai Kasang kaja nan nga nga ai hpe mungkan masha ni kam sham wa lu na rai nga ai.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

Akyu hpyi nna hkawm sa ai na a sak hkrung lam hta, ndai lam sanit hpe jai lang na matu n gun jaw mayu nngai. Kawa Karai Kasang kaw n dai lam ni hpe chye na lu na matu hpaji byengya hpyi u. Na a matu hte manang wa a matu kaning rai akyu hpyi ra na lam hpe mung san u. Madu Yesu sharin ya ai akyu hpyi ga hpe nang kaning di jai lang na gaw nang hta sha madung rai nga ai. Madu Yesu gaw akyu hpyi ai sape yawng hpe akyu hpyi ai hpung a daw shan ni tai na matu ra sharawng nga ai. Hkristu Yesu hpe anhte a sak hkrung ai lam hta anhte hpe lam matsun woi ai wa hku nna shara jaw ra nga ai.

Akyu hpyi ai lam hpe hpungdim n dat shi yang, lawu kaw e myit ningshat jaw lu na lam nkau mi hpe garan gachyan mayu nngai. Ndai lam ni gaw akyu hpyi ai lam hpe grau chye na shangun nga ai.

1. Marai langai a asak hkrung lam hta akyu hpyi ai shaloi, lam langai ngai hta maju jung nna, hpyi ra ai.
2. Marai langai hkrai (sh) wuhpung wuhpawng hte akyu hpyi ai lam hpe sharin la ra ai.
3. Madu a shangun ma langai hku nna akyu hpyi ra ai.
4. Akyu hpyi na matu anhte yawng shaga la hkrum ai hpe myit dum ra ai.
5. Akyu hpyi ai gaw Karai Kasang a myi man hpe tam ai lam rai nga ai.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

6. Akyu hpyi ai gaw yubak hpe kau da ai hte yubak hpe yin la ai lam rai nga ai.
7. Akyu hpyi ai gaw, Hkum hkrang, Myit masin, Wenyi ni hpe shamai shatsai ai lam rai nga ai.
8. Akyu hpyi ai gaw sak hkrung galu kaba na matu wenyi lusha rai nga ai.
9. Nawku httingnu gaw akyu hpyi ai nta rai ra ai.
10. Lusha gam nna akyu hpyi ai lam hpe anhte kadawn kanawn n mai rai nga ai.
11. Tinang hpa lam a matu akyu hpyi nga ai hpe myit maju jung ra ai.
12. N-gun atsam hte nden marai lu la na matu akyu hpyi ra ai.
13. Hpaji byengya hte chye chyang ai nyan lu la na matu akyu hpyi ra ai.
14. Ra kadawn ai ni hte matsan mayan ai ni a matu akyu hpyi ra ai.
15. Nang hpe adip arip nna, mai lahkawng bai hkawm shangun ai ni a matu mung akyu hpyi ya ra ai.
16. Hpung magam gun ni a matu akyu hpyi ya ra ai.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

17. Yawng mayawng hpe chye chyang shangun lu ai myit simsa ai lam a matu akyu hpyi ra ai.
18. Chyeju shakawn ai myit masin hte akyu hpyi ra ai.
19. Na a myit masin, salum hpe makawp maga, lam woi ai lam lu la na matu akyu hpyi ra ai.
20. Karai Kasang a tsawra myit garan gachyan lu na hte daw jau na ahkaw ahkang chyinghka hpaw wa u ga, akyu hpyi ra ai.
21. Machyi makaw hkrum nga ai ni a matu akyu hpyi ra ai.
22. Nawku daw jau ai myit masin hte akyu hpyi ra ai.
23. Hpa tsun na, hpa galaw na ngu ai nang hpe lam matsun ai Karai Kasang a mungga hpe jai lang ai hku nna mung akyu hpyi ra ai.
24. Marai langai ngai a ra kadawn ai lam hpe mahta nna akyu hpyi ra ai.
25. Akyu hpyi ai lam a majaw, masha hte arung arai ni hpe manoi shangun ai hte, jahka shangun lu ai atsam nga ai.
26. Nhkring nsa aten shagu akyu hpyi nga ra ai.

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

27. Nang hpe zingri zingrat ai ni a matu akyu hpyi ya ra ai.
28. Akyu hpyi ai lam gaw, sumsing lamu mungdan hta e sutgan mahkawng ai hte bung nga ai.
29. Akyu hpyi ai lam gaw, hkrit tsang ai myit hpe shatsai kau nna, Karai Kasang hpe myit shatawng kam hpa ai lam rai nga ai.
30. Akyu hpyi ai lam gaw Karai Kasang a mungdan hpe ningshawng dat tam ai lam rai nga ai.
31. Akyu hpyi ai lam gaw manang ni hpe jeyang daw dan ai lam n rai.
32. Akyu hpyi ai lam gaw, Karai Kasang a myit ra hpe; hpyi ai, tam ai, akawk ai lam rai nga ai.
33. Akyu hpyi ai lam gaw, nawku hpung hta nang hte Karai Kasang a lapran langai sha tai wa lu na hpe gaw de ya nga ai.
34. Akyu hpyi ai lam gaw, Karai Kasang kaw nna mara raw dat ai lam lu la na matu hte, manang wa hpe mara raw dat ya ai lam rai nga ai.
35. Akyu hpyi ai lam gaw yawng mayawng hpe galai shai kau ya lu nga ai.

GA HPUNGDIM

Akyu hpyi ai lam gaw anhte a asak sumdan hpe Karai Kasang hta e jung noi da ai lam rai nga ai. Karai Kasang kaw nna lam matsun madun ai, hpaji byengya hte n-gun atsam ni hpe lu la mai ai lam gaw akyu hpyi ai hku nna sha rai nga ai. Akyu hpyi ai lam gaw akyu hpyi ai wa a ntsa e Chyoi pra ai Wenyi Iwi shang wa ya ai, singgat rai nga ai. De a marang e shani shagu na sasana amu magam hta n-gun atsam hpring nna galaw lu na rai nga ai. Anhte gaw “nsim nsa akyu hpyi ai masha ni” tai ra nga ai. Kasa Pawlu gaw Htesaloni hpung masha ni hpe tsun shadum ai hta, aten shagu nsim nsa akyu hpyi shaja nga na hpe tsun ai (I Htes. 5:16-18). Kahtap nna Karai Kasang a sharawng awng ai lam Hkristu Yesu hta e dik tup wa ai hpe chyeju shakawn nga na hpe mung tsun nga ai. Dai hte maren akyu hpyi ai lam hta maju jung ai myit jasat aten shagu hta anhte a myit kata kaw e rawng nga ra ai.

Appendix:

A. Mahkri shawn ai lam

Akyu hpyi ai gaw sape ni hta n nga n mai, atsam rawng dik ai laknak langai rai nga ai. Hkristu tsun htet da ai gaw, nanhte marai lahkawng masum myit hkrum let hpyi ai rai yang, sumsing lamu e mung dik tup wa na re (Mahte 18:19). Sumsing lamu hte ginding aga ntsa e gyit hkang da ai hte raw dat ai lam hpe mung tsun da sai (Mahte 16:19). Gyit hkang da ai sumri hpe akyu hpyi ai hte dan di kau lu nga ai. Akyu hpyi ai gaw bawng dung ai ni hpe shalawt dat ya lu ai zaw rai nga ai. Kaga akyu hpyi ai sak hkrung

lam ni hpe mung sharin la nna, akyu hpyi nna lu la ai mahkrum madup ni hpe mung matsing masat da ra nga ai. Akyu hpyi sak hkrung ai lam hta, Karai Kasang kaw nna mahtai jaw, lam woi awn ai, hkam la lu ai lam ni hpe kaga hpunau wa mu mada chye lu hkra sakse hkam dan ra nga ai. Akyu hpyi ai sak hkrung lam gaw makam masham hpe gaw gap nga ai, n-gun atsam hpe mung jaw ya nga ai. Dai lam ni gaw Hkristu hte dai sape wa a kanawn mazum ai lam hpe grau ngang kang ru, jung noi shangun nga ai. Anhte a shani shagu na sak hkrung lam hta, Chyoipra Wenyi hte hpring tsup nga na matu akyu hpyi ra ai (Ehpesu 5:18). Ruyak kyin dut, jamjau jamhkau ai aten ni hpe hkawm sa tawt lai ai shaloi, Chyoipra ai Wenyi gaw, hpaji jaw ai wa, shachye shachyang ai wa, shalan shabran ya ai wa hku nna anhte hpe karum ya nga ai.

B. Myit hkawn yu na lam

- Hkristu hta e sung ai akyu hpyi sak hkrung lam hta hkawm sa lu na matu, ngai gara hku galaw lu na rai ta?
- Nye a akyu hpyi let, sak hkrung ai lam hta shingdang ai lam ni hpe kaning rai galai shai kau lu na rai ta?
- Kaga masha ni a matu kaning rai akyu hpyi ya lu na rai ta?
- Akyu hpyi nna mu chye ai, hkrum kadup ai, lu la ai mahtai ni hpe kaga masha ni hpe tsun hpaw dan, sakse hkam ai lam galaw ai kun?

C. Kahtap nna hti matsing na chyum ga ni

I Hkawkam 8:27-30 Karai Kasang gaw ga ningtsa e gaja wa teng teng shanu nga lu na kun? Yu u, sumsing lamu hte sumsing lamu ni a sumsing lamu gaw, nang hpe sharawng da lu na n rai; dai rai yang, ngai gaw da ai nta hta nang kaning rai rawng lu na n hka! Rai ti mung, nye a Karai Kasang Yehowa e, na a mayam wa gaw dai ni na a man e jahtau ai nsen hte akyu hpyi ai ga hpe na la lu hkra, na a mayam wa akyu hpyi ai hte hpyi nem ai ga hpe madat la ya e law; Nye a amying ningsang dai yang e a nga nga na ra ai, nga nna nang tsun da ai shara de yawng let, na a mayam wa dai shara a man e akyu hpyi ai ga na lu hkra, na a myi gaw dai shara hpe shani shana a mada nga lit ga law. Na a mayam wa, na a amyu Israela gaw dai shara de yawng let akyu hpyi nga ma yang, anhte a hpyi nem ai ga hpe madat mara ya mi; sumsing lamu e nga ai na a shanu shara hta madat mara ya mi: madat mara nga yang yubak raw dat kau u law.

II Hkawkam labau 7:14-15 Nye a amying nsang gang ai nye a amyu gaw, myit nem akyu hpyi nna, nye a myi man tau let, tinang a n hkru ai lam hpe kau da ma yang, ngai gaw sumsing lamu de nna madat mara ya let, shanhte a yubak raw dat kau ai hte shanhte a mungdan hpe ngamu shangun na we ai. Ya nye a myi hpaw nga nna, ndai shara hta akyu hpyi ai ga, nye a na madat mara na ra ai.

Nehemia 1:4-6 Ngai chyawm gaw dai ga na jang, dung nga nna, nhtoi tsawmra wa mi hkrap ngu hkrap ngoi, sharung

shayawt ai hte, lusha gam let, sumsing lamu na Karai Kasang hpe akyu hpyi nga nngai; shing rai ngai gaw, Sumsing lamu na Karai Kasang Yehowa e; nang hpe tsaw ra nna, na a hkang da ai ga hkan nang ai ni hpe, ga shaka tawn da ai hte n-gaw nwai ai myit madun ai, galu kaba ai hte hkrit mai ai Karai Kasang e: na a mayam wa, Israela kashu kasha ni a matu, na a man e shani shana akyu hpyi nga nna, Israela kashu kasha ni rai nga ai anhte gaw, nang hpe shut kau ai yubak mara madun tawngban nga yang, na a mayam wa a ga hpe madat mara na matu, ya na a na hpe hpaw nna, na a myi azi yu mi. Rai sa, ngai mung, nye wa nta dap ni mung, yubak galaw saga ai.

Daniela 9:20-22 Ya ngai ga tsun nga nna, akyu hpyi nga let, nye a yubak hpe mung, nye a amyu Israela masha ni a yubak hpe mung, yin la nna, nye a Karai Kasang a chyoipra ai bum a matu, nye a Karai Kasang Yehowa man e akyu hpyi nga yang, gaja wa, ngai naw akyu hpyi nga yang pyi, shawng na shingran hta dan pru ai, dai wa Gabriela gaw, alawan pyen sa wa nna, shana hkungga nawng ya ai aten e, ngai hpe sa ahkawk nga ai. Dai wa gaw ngai hpe sharin ya ai hte, ngai hpe ga tsun nna, Daniela e, nang hpe hpaji byeng ya hte chye chyang ai myit jaw de ga, ngai ya pru sa wa nngai.

Mahte 21:13 Nye a nta hpe akyu hpyi ai nta ngu na mu ai, nga nna ka da nga ti mung, nanhte gaw dai hpe damya lungpu shatai myit dai, ngu nna shanhte hpe tsun mu ai.

Marku 11:17 Shi shanhte hpe sharin shaga nna, Nye a nta gaw amyu baw shagu a matu akyu hpyi ai nta ngu na mu ai, nga nna ka da nga ai, n rai ni? nanhte chyawm gaw, dai hpe damya lungpu di kau manu ai, ngu nna tsun mu ai.

Luka 18:10-14 Masha lahkawng akyu hpyi na nga, nawku Htingnu de lung wa ma ai; langai mi gaw Hparishe, langai mi gaw kang hta ai wa, rai ma ai. Hparishe wa gaw tsap nna, Karai Kasang e, ngai gaw hpya lu hpya sha ai, n ding n man ai, num shut num shaw re ai masha gale ni hte n bung nngai hta n-ga, ndai kang hta ai wa zawn pyi n rai nngai majaw, ngai nang hpe shakawn nngai. Bat mi na nhtoi hta lahkawng lang ngai lusha gam nga nngai; ngai lu la mala hta na htam shi hta htam mi alu jaw nngai, nga nna shi hkrai kaga rai hpyi wu ai. Kang hta ai wa chyawm gaw, tsawmra naw tsan kaw tsap nna, lamu de pyi n wam mada ai; shi a sinda adup let, Karai Kasang e, ndai yubak kap ai wa ngai hpe matsan dum la e law, ngu nna hpyi wu ai. Nanhte hpe ngai tsun made ga, kang hta ai wa gaw Hparishe wa hta ding hpring ai grau lu la nna, nta de bai yu wa nu ai: kaning rai nme law, tinang hkum shagrat ai wa kadai mung grit mat ai hkrum na ra ai; tinang hkum shagrat ai wa chyawm gaw, shagrat ai hkrum na ra ai, ngu mu ai.

Kasa 12:5 Shing rai Petru htawng hta rawng nga ai; Hpung masha ni chyawm gaw shi a matu mara Karai Kasang kaw akroi anoi akyu hpyi ma ai.

Roma 12:11-13 shakut sharang ai hta kadawn kanawn hkum rai myit; wenyi hta alet nga mu; dai Madu a bungli hpe a galaw nga mu; myit mada let kabu gara nga mu; nni nkri hkrum yang, myit hkum kaji nga mu; akyu hpyi ai hta htep lahti tut rai nga mu; chyoipra ai ni a ra ai lam a matu mara gam jaw nga mu; manam daw ai lam hta sharau nga mu.

Ehpesu 1:18-19 shi shaga la ai a jaw e myit mada shara gaw gade wa kaba nga ai mung; n taw ntsang ai hpung shingkang rawng ai shi a sali wunli gaw chyoipra ai ni hta e gade wa kaba nga ai mung; kam sham nga ai anhte hta e shi a nachying galu kaba htum ai atsam gaw, gade wa galu kaba nga ai mung, nanhte chye na lu myit ga, nanhte a kraw lawang na myi gaw htoi san wa malit ga, ngai hpyi nga nngai.

Ehpesu 6:18-20 Ahkying ladaw shagu hte hta e, akyu hpyi nna hpyi nem ai amyu myu hte, dai Wenyi hta hpyi nga nna, a maja nga let chyoipra ai ni nlang hte a matu mara n-gun n yaw ai sha, tut tut akyu a hpyi nga mu. Dai kabu gara shi ga a jaw e, hkang hkyihkyang hte hkang da ai kasa ngai rai nga ti mung, dai kabu gara shi ga a sung htum ai lam hpe nden ja ai myit hte shana ya lu nna, ngai mai tsun ai hte maren n hkrit n kang ai sha tsun dan lu hkra, nye a n-gup hpaw ai shaloi, tsun dan lu na mung sumtu, ngai hpe jaw ya u ga, nye a matu mung akyu a hpyi nga mu.

Hphilipi 4:6-7 Hpa lam hta mung myit hkum ru hkum tsang myit; lam shagu hta akyu hpyi nna tawngban ai hte shakawn

kungdawn let, nanhte a hpyi mahpyi hpe Karai Kasang kaw shana nga mu. Shaloi chye chyang ai nyan yawng hta grau lai ai Karai Kasang a ngwi pyaw ai gaw, nanhte a myit masin hte nanhte a myit mang ai hpe, Hkristu Yesu hta e bau sin na ra ai.

Kolose 1:9-12 Dai re ai majaw, anhte mung na yu lu ai shani kaw nna, nanhte a matu mara akyu hpyi na, n sim n sa rai nga ai hte: Wenyi hte seng ai hpaji byeng-ya hte nyan amyu myu hta shi a myit mang ai a chye chyang ai lam hte nanhte hpring chyat lu nna, Karai Kasang a chye chyang ai lam hta asi si nna, kaba wa let tsawm pra ai lam shagu hte kaja ai bungli shagu hta dai Madu a lam tau yu nna ging dan let hkawm nga myit ga mung, shi a hpung shingkang re ai n-gun nga ai hte maren, shakut sharang nna kabu gara ai hte myit galu kaba hkum tsup hkra, n-gun lagaw amyu myu hte shaja ya ai hkrum myit ga mung, nhtoi hta rawng nga ai chyoipra ai ni a sali wunli a daw mi dagraw lu myit ga, nanhte hpe ging dan shangun ai Kawa kaw shakawn kungdawn na rai ti mung, anhte hpyi nem nga ga ai.

Kolose 4:2-4 Akyu hpyi ai hta shakut sharang rai nga mu, dai hta e a maja nga let shakawn kungdawn nga mu. Hkristu a sung htum ai ga a majaw ngai gyit hkang da ai hkrum ti mung, dai sung htum ai ga tsun dan lu u ga, Karai Kasang gaw mungga a lam anhte a matu mara chyinghka hpaw malang nga na hte, dai sung htum ai ga shadan dan na ngai mai tsun ai hte maren, ngai tsun dan lu hkra, anhte a matu mara mung akyu hpyi ya mi.

I Timohti 2:1-8 Dai re ai majaw tara hkungga nna, sun ang ai lam amyu myu hpe hkan galaw lu let anhte ngwi pyaw ai hte sumnung shingdi ai hta hkrung nga lu hkra shinggyim masha mahkra a matu mara mung, hkawkam ni hte ahkang aya lu ai ni mahkra a matu mara mung, hpyinem ai akyu hpyi ai, hpyi htinglu ya ai hte shakawn kungdawn nga u ga, shaje mahkra a shawng e, ngai shadut shahkat dat n ngai. Dai gaw anhte a hkye hkrang la ai Madu Karai Kasang a man e mai kaja ai hte sharawng awng ai lam rai nga ai. Masha yawng mayawng hkye hkrang la ai hkrum lu nna, teng man ai lam a chye chyang ai kaw du lu mu ga, shi ra nga ai. Kanning rai nme law Karai Kasang langai sha rai nga nna Karai Kasang hte shinggyim masha lapran e, shinggyim masha rai nga ai Hkristu Yesu ngu ai htinglu ya ai wa langai sha mung rai nga ai. Shi gaw yawng mayawng a matu mara shi hkum nan hpe gawng malai hkungga di nna ap kau nu ai: ahkying aten du jang she de a sakse pru na ra ai. Dai sakse hkam ai hta, ngai gaw tara hkaw ai wa hte kasa rai nga nna, maigan amyu ni a kangka hte tengman ai sharin shaga ai wa ngai rai nga n ngai: ning nga ngai tsun nngai gaw tengman ai ga ngai tsun nga n ngai, ngai n masu n ngai law. Dai re ai majaw masin pawt ai nlawm nna, ndang kalang nre ai hte, la sha ni gaw chyoipra ai lata sharawt let, shara shagu hkan e akyu hpyi nga na hpe, ngai ra nga n ngai.

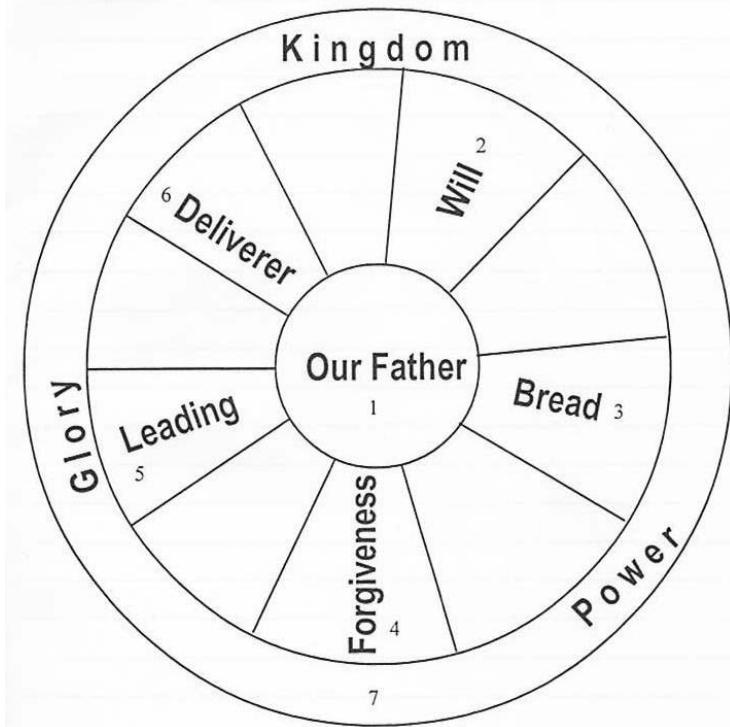
*Yaku 5:14-18 Nanhte hta na langai ngai machyi makaw hkoi hkrum nga myit ni? Shi gaw hpung salang ni hpe shaga la nhtawm, shanhte gaw dai Madu a mying ningsang hte dai wa hpe tsanlun sau chya ya nna shi a matu akyu hpyi ya mu

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

---

ga. Kam sham ai myit hte akyu hpyi ai ga gaw dai machyi ai wa hpe shamai shatsai lu nna dai Madu ga shi hpe bai hkam kaja wa shangun na ru ai hte shi galaw hkrup kau ai yubak mara ni hpe mung raw dat kau ya na ra ai. Nanhte shamai shatsai ai hkrum myit ga, nanhte a yubak mara ni hpe shada da shapraw dan nna, shada da a matu mara akyu hpyi ya nga mu. Ding hpring ai wa a akyu hpyi ai ga gaw shabyin lu ai atsam law law rawng nga ai. Elia gaw anhte hte maren shinggaim masha hpan langai mi sha rai nga ai. Marang n htu u ga, shi aja awa akyu hpyi dat wu yang masum ning e shata kru tup ga ntsa e marang n htu ai nga mat ai. Bai kalang mi shi akyu hpyi dat wu yang sumsing lamu hpaw wa let de a marang htu jahkrat dat ya nna ginding aga gaw nsi naisi ni hpe shapraw ya wu ai.

D. Sape majing a akyu hpyi hkrang

Jinghpaw:

1. Anhte a Wa
2. Wa a Myitra ai lam
3. Wa jaw ai Lusha
4. Wa a mara raw dat ya ai lam
5. Wa a Woi Awn ai Lam
6. Shalawt dat ai Anhte a Wa
7. N-gun Atsam hte Hpung shingkang rawng ai anhte a Wa

SAPE MAJING A AKYU HPYI SAK HKRUNG LAM

E. Matsing na hte bai myit sumru ka na matu

Order Form – Kachin

SERIES	BOOK	PRICE	QTY	TOTAL
Leadership	Relationship Pilgrimage Kanawn Mazum Hkrun Lam	\$4.95		
Leadership	Christ's Disciple Hkristu a Sape	\$4.95		
Leadership	Disciple's Prayer Life Sape Majing a Akyu Hpyi Sak Hkrung Lam	\$4.95		
Leadership	Communion Madu a Shana Lusha Poi (Poi Daw)	\$4.95		
Leadership	Ambassadors for Christ Hkristu a Dat Kasa Ni	\$4.95		
Leadership	Full Armour of God Karai Kasang a Hpyen Hking	\$4.95		
Other	Booker T. Washington a Sak Hkrung Lam Labau	\$6.95		
Other	Children's Catechism Karai Kasang a Tara Ma Ni Hpe Jahpat Ai Laika	\$6.95		
Other	18 Old Testament Children's Stories with colour pictures Ga Shaka Dingsa na Maumwi Shi Matsat	\$34.95		
Other	18 Old Testament Children's Stories with black & white pictures Ga Shaka Dingsa na Maumwi Shi Matsat	\$24.95		
Other	Bible Word Study Book - English / Kachin	\$14.95		
Other	Bible Information Chyum Laika	\$4.95		
Other	Matthew Yesu Hkristu a Kabu Gara Shiga: Mahte a Laika	\$6.95		
Other	Matthew, Mark, Luke, John Yesu Hkristu a Kabu Gara Shiga: Mahte Marku Luka Yawhan	\$24.95		

Order online or by e-mail: www.lambs.ca | printing@vanpelts.ca
 For mass distribution, contact us for pricing.